

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Центр заочної дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра журналістики та філології

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Володимир САДІВНИЧИЙ

_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійної програми Журналістика
на тему:

РЕФЛЕКСІЇ ВІЙНИ НА СУМЩИНІ: ДОБІРКА АВТОРСЬКИХ
ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ

Reflections of the war on the Sumy region:
a collection of journalistic materials

Здобувача групи ЖТз-01с

ГЕВЛИЧА Єгора Віталійовича

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело. _____ Єгор ГЕВЛИЧ

Керівник асистент каф. журналістики та філології

Олена ІЩЕНКО _____

Гевлич, Є. В. Рефлексії війни на Сумщині: добірка авторських журналістських матеріалів [Текст]: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавр; спец. : 061 – журналістика / Є. В. Гевлич ; наук. керівник О. А. Іщенко. – Суми : СумДУ, 2024. – 27 с.

У роботі представлений авторський продукт, написаний у форматі журналістських матеріалів. Інформаційний продукт призначений для розміщення на регіональних медіаплатформах.

Ключові слова: війна, повномасштабне вторгнення росії в Україну, рефлексії, медіа, Сумщина.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	6
Розділ 1.	6
Обґрунтування інформаційного продукту	6
1.1 Завдання журналіста в умовах воєнного стану	6
1.2 Опис задачі.....	7
1.3 Аналіз журналістських матеріалів	7
Розділ 2	9
Специфікація інформаційного продукту	9
2.1 Структура	9
2.2 Авторська ідея	9
2.3 Цільова аудиторія	10
Висновки	12
Список використаних джерел	14
II ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ.....	16
“Ми дали їм під дих”: у Сумах презентували фільм про героїчний спротив місцевих	16
“Війна очима дітей”: у Сумах відбулась мистецька виставка	20
Патріотичні листівки Світлани Качуровської як рефлексія воєнних подій на Сумщини	23
«Подкаст про Суми»: рефлексія перших місяців повномасштабної війни на Сумщині.....	26

ВСТУП

Війна на Сумщині мала значний вплив на життя мешканців області, як і на соціально-економічну проблему в регіоні. Сумщина була з перших областей, що відчула на собі наступ російських військ, зокрема 24 лютого 2022 року, коли прикордонні населені пункти були обстріляні.

Багато міст і сіл області відзначили значні руйнування від бомбардувань і обстрілів. Наприклад, в Охтирці російські літаки здійснили авіаудари, внаслідок чого загинули світові жителі і були зруйновані приватні будинки [2]. Крім того, значні втрати були серед цивільного населення в Сумах, де російські бомбардування призвели до загибелі 21 людини [1].

Поряд з військовими втратами, жителі Сумщини знають серйозні економічні труднощі. Відповідно до соціологічних досліджень, проведених Сумським державним університетом, 60% українських сімей мають економічні проблеми [10]. Попри всі виклики, мешканці Сумщини демонструють стійкість та прагнення до відновлення і розвитку своєї громади. Місцеві ініціативи та дослідження спрямовані на визначення потреб населення та організацію необхідної допомоги, що сприяють адаптації до умов війни та планування майбутнього розвитку.

Зважаючи на масштабні руйнування та економічні виклики, відновлення Сумщини після війни вимагає значних зусиль і ресурсів. Важливим завданням є не тільки фізичне відновлення інфраструктури, але й підтримка соціальної та психологічної стійкості громади, що допоможе регіону адаптуватися до нових умов і продовжити свій розвиток.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що попри відносний спокій у обласному центрі, прикордоння Сумщини дуже потерпає від постійних обстрілів і нескінченних вкидів про майбутній наступ. Війна триває і дослідження соціально-психологічного аспекту цього явища є одним із завдань журналістів.

Мета роботи полягає у осмисленні феномену рефлексії та її значення для подолання травматичного досвіду; підготовці журналістських матеріалів, присвячених цій проблематиці.

Об'єктом дослідження є тема війни на Сумщині та її місце у сучасному медіапросторі.

Предметом є журналістські матеріали, присвячені війні на Сумщині.

Робота складається із вступу, пояснювальної записки, висновків, списку використаних джерел, та інформаційного продукту.

І ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ 1.

ОБҐРУНТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ

1.1 Завдання журналіста в умовах воєнного стану

Робота журналістів у зонах бойових дій стає значно складнішою. Це зумовлено не тільки ризиком для здоров'я і життя, але й моральними викликами. Коли твою країну піддають агресії, надзвичайно складно залишатися об'єктивним і не піддаватися емоціям, особливо за умов нестачі достовірної інформації. В таких обставинах неоціненним стає досвід попередніх поколінь військових журналістів.

В Україні військова журналістика почала активно розвиватися з 2014 року, коли були проголошені самозвані Луганська та Донецька народні республіки. Ці події стали поштовхом для формування нової генерації журналістів, які спеціалізуються на висвітленні конфліктів і ведуть репортажі з передової.

Засоби масової інформації виконують не тільки функцію інформування населення, але й мають важливе завдання у формуванні цінностей та світогляду. Анатолій Москаленко виділяє серед основних функцій журналістики виховну та пропагандистську [8; с. 116], що є критично важливими в умовах політичної та економічної нестабільності, а також інформаційної та фізичної агресії з боку російської федерації.

В умовах, коли медіа зосереджені на насиченні інформаційного простору та пошуках сенсацій, часто забуваються ці ключові функції. Наразі, як ніколи, важливо, щоб ЗМІ сприяли формуванню національної ідентичності українського народу, об'єднуючи його навколо культурних та історичних цінностей. Це може стати ефективним механізмом подолання травматичного досвіду та консолідації суспільства навколо національних інтересів.

Після повномасштабного вторгнення росії в Україну культурно-мистецький дискурс набув стратегічного значення і став потужним механізмом рефлексії та самоусвідомлення.

1.2 Опис задачі

Для реалізації мети дипломного проєкту нами було створено добірку журналістських матеріалів, завданням яких було не лише поінформувати мешканців Сумщини про ту чи іншу подію, а й допомогти осмислити наслідки війни як для регіону в цілому так і для конкретного його мешканця. Матеріали переважно стосуються культурно-мистецької тематики, оскільки саме вона дає можливість поглянути на події під іншим кутом зору і усвідомити їх вплив. Крім того, культура завжди була і буде інструментом для згуртування суспільства. Різноманітні заходи культурного спрямування у цей нелегкий час дають можливість перепочити, відновити ресурс і надихають на подальший спротив. Не менш важливе значення, ніж самі заходи, мають і журналістські матеріали їм присвячені. Вони не просто інформують про ту чи іншу подію, а й дозволяють пережити їх атмосферу і отримати нові враження, тим, хто не мав можливості бути присутнім безпосередньо.

Деякі люди вважають цю будь-які розважальні заходи та публікації про них недоречними і несвоєчасними в умовах конфлікту. Проте саме ігнорування ролі української культури було однією з причин дестабілізації суспільства, що дозволило російським політикам виправдовувати свою агресію.

1.3 Аналіз журналістських матеріалів

Огляд місцевих медіа за квітень 2024 року засвідчив, що тема війни є ключовою для регіону. Новини про обстріли прикордоння, руйнування, постраждалих, відновлення інфраструктури, ворожі ДРГ, прогнози щодо наступу щодня наповнюють стрічки новин. Більшість з цих матеріалів – короткі інформаційні замітки. Таку тематичну пріоритетність не складно пояснити прикордонним статусом області та інтенсивністю ворожих атак.

Крім військової тематики досить широко висвітлюється соціальна. Велика кількість матеріалів присвячена ДТП та кримінальним подіям. Майже щодня у новинних стрічках можна побачити новини про спорт.

РОЗДІЛ 2

СПЕЦИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ

2.1 Структура

З метою висвітлення процесу рефлексії воєнних подій на Сумщині було підготовлено 5 журналістських матеріалів, що відрізняються жанровою приналежністю на обсягом.

«Навіть не думала виїхати» – Оксана Уманська про перші місяці повномасштабної війни, волонтерську роботу та харчування оборонців міста»;

«Подкаст про Суми»: рефлексія перших місяців повномасштабної війни на Сумщині»;

«Патріотичні листівки Світлани Качуровської як рефлексія воєнних подій на Сумщині»;

«Війна очима дітей»: у Сумах відбулась мистецька виставка»;

«Ми дали їм під дих»: у Сумах презентували фільм про героїчний спротив місцевих».

2.2 Авторська ідея

Згідно з словником журналіста, ідея – це основна думка, що визначає зміст твору [Словник журналіста]. Ідея журналістського матеріалу - це та невід’ємна складова творчого процесу, яка передує збору матеріалу та написанню тексту. Саме від ідеї залежить зміст матеріалу, його обсяг і жанр, що буде обрано для втілення.

Авторська ідея матеріалу «Навіть не думала виїхати» – Оксана Уманська про перші місяці повномасштабної війни, волонтерську роботу та харчування оборонців міста» полягає в тому, аби розповісти читачам медіа про діяльність, мотивацію та подальші плани підприємці й волонтерки Оксани Уманської. Нарис містить інформацію про події перших тижнів повномасштабної війни,

ставлення пані Світлани до них, а також висновки, які зробила жінка після проходження цього періоду.

Ідея замітки «Подкаст про Суми»: рефлексія перших місяців повномасштабної війни на Сумщині» – презентувати рефлексію відомих у Сумах людей про перші місяці війни. Журналістський матеріал популяризує подкаст, що допоможе усвідомити емоції від пережитого.

Розширена замітка «Патріотичні листівки Світлани Качуровської як рефлексія воєнних подій на Сумщині» була створена задля інформування про творче бачення художниці, її здатність знаходити позитив навіть у страшні часи та надихати оточуючих на боротьбу й перемогу.

Ідея створення розширеної замітки «Війна очима дітей»: у Сумах відбулась мистецька виставка» – продемонструвати бачення юних митців, заохотити сумчан до спільної рефлексії під час перегляду художніх робіт.

Репортаж «Ми дали їм під дих»: у Сумах презентували фільм про героїчний спротив місцевих» написаний задля презентації документального фільму, своєрідного літопису перших тижнів великої війни на Сумщині. Згадуючи й усвідомлюючи вчинки оборонців міста, глядачі мали змогу вкотре переконатися, частиною якої потужної громади ми є.

Усі матеріали відображають рефлексію жителів Сумщини на воєнні події, висвітлюють бачення та висновки, пов'язані з пережитим досвідом. Журналістські твори можуть бути опубліковані в регіональних електронних медіа.

За жанрами це розширені замітки, замітка, репортаж, нарис.

2.3 Цільова аудиторія

Матеріали об'єднані тематикою рефлексії війни на Сумщині, але висвітлюють різні заходи й процеси – мистецькі виставки, презентацію документального кіно, випуск тематичного контенту, особисті роздуми волонтерів. Тож журналістські твори можуть зацікавити більше широке коло аудиторії. Основна цільова аудиторія, яка потребує актуальної інформації про

безпеку, гуманітарну допомогу, евакуацію та відновлення інфраструктури. Вони потребують швидкого доступу до надійних новин і ресурсів для забезпечення свого виживання та благополуччя. Люди, які були змушені залишити свої домівки через бойові дії, потребують інформації про можливості повернення, підтримку в нових місцях проживання та допомогу в реінтеграції.

ВИСНОВКИ

У сучасному інформаційному суспільстві ЗМІ відіграють ключову роль, активно формуючи громадську думку і спонукаючи до дії різні зацікавлені сторони. Завдяки швидкому розповсюдженню перевіреної інформації, медіа сприяють консолідації нації. В умовах війни, де інформаційний аспект набуває особливої ваги, українські ЗМІ підходять до висвітлення інформації з критичним поглядом, намагаючись подавати максимально точну та достовірну інформацію і спростовувати фейки.

У часи, коли суспільство відчуває небезпеку, гостро зростає потреба в якісному інформуванні. У таких умовах роль журналіста стає особливо важливою, оскільки від його роботи залежить не лише обізнаність громадян, а й стабільність суспільних настроїв. Тому якість інформації повинна бути бездоганною, а самі дані – ретельно перевіреними та максимально виваженими, щоб уникнути будь-якої потенційної загрози для мирного населення, полонених чи військових.

Дотримуючись високих стандартів оперативності, журналісти повинні приділяти особливу увагу достовірності своїх джерел. Це сприяє не лише точності переданих відомостей, а й зміцненню довіри аудиторії. Журналістика у воєнний період вимагає виняткової відповідальності, адже від вчасно і точно наданої інформації може залежати багато життів.

У той же час, ворожі медіа активно поширюють негативну інформацію, прагнучи підірвати суспільну довіру до влади та соціальних інститутів та ослабити тилове забезпечення Збройних Сил України. Інформаційна війна призводить до постійної напруги в медійному просторі, яка передається аудиторії. На нашу думку в умовах війни важливо не лише об'єктивно і своєчасно інформувати суспільство про події, а й допомагати підтримувати стабільний психологічний стан, публікуючи аналітичні та художньо-публіцистичні матеріали, які допоможуть осмислити та усвідомити вплив війни.

Подібні матеріали мають показати реципієнтові, що незважаючи на війну життя триває, і треба вчитися знаходити в ньому світлі моменти.

У процесі нашої роботи було створено кілька журналістських матеріалів, які досліджують різні сфери життя міста Суми та Сумської області під час періоду війни. Військова агресія російської федерації негативно позначилася на всіх аспектах життя мешканців. Дослідження теоретичної бази, проведене в процесі роботи, підтвердило наш висновок про те, що культура і мистецтво виступають потужними інструментами формування національної ідентичності та підвищення свідомості громадян.

Вивчення впливу війни на регіон, соціальну стійкість, економічні дослідження та психологічний стан населення стає можливим для подальших досліджень та розробки стратегій відновлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Військове вторгнення Росії в Україну: що відбувається на Сумщині. Тиждень другий. Онлайн URL:<https://suspilne.media/sumy/207001-vijskove-vtorgnenna-rosii-v-ukrainu-so-vidbuvaetsa-na-sumsini-tizden-drugij-onlajn/> (Дата звернення: 21.04.2024)
2. Військове вторгнення Росії в Україну: що відбувається на Сумщині. Тиждень третій. Онлайн URL:<https://suspilne.media/sumy/215802-vijskove-vtorgnenna-rosii-v-ukrainu-so-vidbuvaetsa-na-sumsini-tizden-tretij-onlajn/> (Дата звернення: 21.04.2024)
3. Гарматій Ольга, Кісіль Соломія, Тема культури в українських ЗМІ: основні тенденції подання
URL:http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/44525/2/2018n896_Harmatiy_O-Theme_of_culture_in_ukrainian_18-25.pdf (Дата звернення: 24.04.2024)
4. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с. URL:<https://www.osce.org/files/f/documents/9/3/254531.pdf> (дата звернення: 12.05.2024)
5. Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті / За заг. ред. Ю. М. Бідзілі. – Ужгород: ВАТ «Видавництво “Закарпаття,»», 2007. – 224 с., 42 с
6. Ложкін Г. В., Пов’якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навчальний посібник. – Київ : ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
7. Мар’їна Л. Журналістика і культура: динаміка взаємодії. Л. П. Мар’їна. Львів : ПАІС, 2013. – 164
8. Москаленко А. З. Теорія журналістики : Навч. посібник / Анатолій Москаленко. — К. : Екс. об., 2002. — 334 с.
9. «Тероризм та засоби масової інформації» : резолюція конференції ЮНЕСКО від 02.05.2002 р. Маніла : ЮНЕСКО, 2002. URL:
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000135256?posInSet=1&queryId=5c663bfa5102-4da8-90d6-1b3fbb894d07> (Дата звернення 14.05.2024)

10. "60% українських сімей мають економічні труднощі". На Сумщині вивчили стійкість громадян в умовах війни URL: <https://suspilne.media/sumy/362406-60-ukrainskih-simej-maut-ekonomichni-trudnosi-na-sumsini-vivcili-stijkist-gromadan-v-umovah-vijni/>

II ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ

“Ми дали їм під дих”: у Сумах презентували фільм про героїчний спротив місцевих

Моторошні спогади, сльози вдячності й неймовірна повага до оборонців міста – зал кінотеатру “Дружба” на кілька годин переповнився неабиякими емоціями й переживаннями. Часом здавалося, що десятки людей в залі думають і відчувають однаково. І певно так і було. Любов до своєї країни, ненависть до ворога і біль від пережитого – це те, що об’єднує сумчан. І саме про це документальний фільм “Суми. Ми дали їм під дих”. Стрічку презентували сумчанам 2 лютого 2023 року. Після перегляду — спілкуваннями з авторами та героями фільму, яке викликало точно не менше емоцій, аніж сам фільм. Від побаченого на екрані у присутніх оживають болючі спогади про перші тижні повномасштабної війни, ворожі танкові колони у центрі міста, обстріли, вуличні бої, пожежі, поранення та інші жахливі події лютого-березня 2022 року.

Режисер фільму “Суми. Ми дали їм під дих” — Володимир Нянькін. Для створення документальної стрічки команда режисера поспілкувалась із сотнями

людей. На зйомки, збір відеоматеріалів та монтаж фільму пішло понад пів року. Володимир Нянькін називає фільм духопідйомним, його основна мета — показати спротив сумчан, який заслуговує на повагу і захоплення.

У хронологічному порядку у фільмі викладені події перших тижнів повномасштабного вторгнення російської федерації. Тоді оборона міста лягла на плечі його відчайдушних мешканців. Кадрових військових для боротьби з ворожою навалою виявилось недостатньо, тож зброю до рук взяли сотні цивільних – лікарі, вчителі, спортсмени і проповідники. Історії цих людей, їхня мотивація воювати та висновки від пережитого і стали основою документальної стрічки.

“До війни я ніколи не очікував від себе, що я візьму зброю до рук. Взагалі такого мислення в мене не було. Але я проповідував любов, я проповідував любов людям. І коли я почав захищати тих, кому я проповідував, в мене не було сумніву, що я роблю правильно, що я повинен захищати тих, кому я проповідував цю любов. Тих, кого я люблю. Тих, хто мені важливий. Тому, що я не запрошував сюди тих людей, які прийшли нас убивати”, — говорить один з

героїв фільму Андрій “Рувада”, військовослужбовець ЗСУ. До повномасштабного вторгнення чоловік був проповідником, лідером релігійної спільноти. Та після наступу росіян вирішив змінити своє життя, стати надійним захисником для близьких, бо впевнений: саме так і проявляється любов.

Підтримати тих, хто поруч — таку ж мету поставив для себе ще один герой фільму, оборонець міста Суми на позивний “Трубач”. Після важкого дня і виснажливого виконання бойових завдань музикант грав гімн у відкрите вікно, аби дати сумчанам віру – все буде Україна.

“Я вертався додому з бойових завдань до 9 години. Люди тоді ховались по бомбосховищах, були налякані. Я подумав, що виконаний гімн України буде піднімати бойовий дух людей, трохи їх підтримає. Я тоді виходив, це був лютий місяць, на вулиці було темно тоді, брав трубу і грав гімн України. Люди у відповідь кричали “Героям Слава” і мені було радісно, що я допомагаю трохи, моральний дух укріплюю в людей”, – розповідає Віктор “Трубач”, командир загону добровольчого формування територіальної оборони №5.

Спільний перегляд та обговорення фільму – така необхідна рефлексія для гостей першого показу стрічки. Глядачі щиро сміються із влучних, хоч іноді і досить жорстких, жартів героїв фільму, змахують сльози гордості за оборонців

рідного міста та нестримно плачуть, ніби знову переживаючи страшні тижні облоги обласного центру.

Незважаючи на жахливість пережитих подій, забувати їх і неможливо і не варто – до такого висновку глядачі й автори фільму приходять під час його обговорення. Не можуть бути забутими й відважні вчинки оборонців міста, героїв фільму. А для глядачів стрічки не менш важливо проаналізувати пережите і поділитися емоціями в колі однодумців. Такі громадські заходи мають терапевтичний ефект для кожної окремої особистості та громади в цілому. Під час благодійного показу фільму вдалося зібрати кошти на придбання бойового дрона для підрозділу, де несуть службу герої одного з епізодів стрічки. Фільм “Суми. Ми дали їм під дих” доступний для перегляду на платформі [Youtube](#) та [Meerigo](#).

“Війна очима дітей”: у Сумах відбулась мистецька виставка

В обласній науковій бібліотеці проходить виставка дитячих робіт «Війна очима дітей». Вихованці міської художньої школи переклали на полотно свої переживання пов'язані з війною, нахабно розв'язаною росіянами. Дитяча рефлексія на тему війни викликає цілу палітру емоцій і в дорослих, говорять відвідувачі мистецької події. Частину дитячих робіт планують реалізувати на міжнародному аукціоні в Лондоні, а кошти – передати на потреби Збройних сил України.

На дитячих картинах – жах і невимовний біль. Реалії війни, яка триває в Україні. Але кожна робота пронизана вірою в перемогу та вдячністю до наших захисників і захисниць.

«Ідея моєї роботи – показати, як Мати Україна захищає нас, своїх дітей, від війни. Вона захищає дітей і жінок, які змушені страждати від цієї війни», - ділиться Катерина Шульга, учасниця виставки.

Загалом вихованці Сумської художньої школи підготували для виставки «Війна очима дітей» 35 робіт. Виставка проходить у обласній науковій бібліотеці.

«Коли я побачила, наскільки талановиті наші діти, які сильні роботи, я просто не змогла їх оминати. Дуже приємно, що саме нашу бібліотеку обрали

платформою для того, щоб ця акція, ця благодійна акція, вона стартувала саме з нашої бібліотеки обласної», – говорить Валентина Кальченко, в.о. директора комунальної установи «Сумська обласна наукова бібліотека».

Познайомитись з роботами юних художників можна в холі обласної бібліотеки до 12 серпня. Частину робіт юних сумських художників планують реалізувати на міжнародному аукціоні.

«Тиждень виставка буде у нас в Сумах. Кожен може прийти і подивитися, як наші діти бачать війну. Потім через тиждень ми ці картини відбираємо і відправляємо на наступну виставку у Київ. Ті, які зацікавлять тамтешню спільноту художників, поїдуть на експозицію в Лондон», – розповідає Володимир Третьяков, організатор виставки, голова ГО «Милосердя Сумщини».

Відвідувачі виставки впевнені, уваги світової спільноти заслуговує кожна представлена картина. Найбільше вражає те, що в картинах немає агресії. Є біль, переживання і прагнення миру.

«Вона одночасно дуже така болюча внутрішньо: не мають діти думати і творити про війну. Вони не мають бачити її своїми очима. І звісно вражає, що діти, незважаючи на такий стресовий стан, вони знаходять в собі сили

створювати такі сильні роботи», – говорить Вікторія Патютько, відвідувачка виставки.

Кошти, виручені від реалізації картин на аукціоні спрямують на підтримку Збройних сил України, придбання автомобіля для бойового підрозділу.

Патріотичні листівки Світлани Качуровської як рефлексія воєнних подій на Сумщини

Часом, коли події і обставини змушують думати, що все дуже погано, а роздуми про майбутнє викликають страх, на допомогу приходять казки. Добрі і прості персонажі, які з легкістю і гумором долають перешкоди й сміливо йдуть вперед... Саме таких позитивних і щирих персонажів на початку повномасштабного вторгнення росії вигадала сумська художниця Світлана Качуровська. Милі “Орнаменти” допомогли їй відволіктися від страшних подій, а згодом така мистецька рефлексія на тему війни стала джерелом енергії та позитиву для сотень людей в Україні та закордоном, які купують вироби з “Орнаментиками” й дарують близьким. Детальніше про войовничих і сміливих персонажів - у нашому матеріалі.

Ідея створення серії листівок «Орнаменти» з'явилась у Світлани Качуровської у перші тижні війни. «Я собі думаю, ну що ж таке, я вже два тижні не всміхаюся. Тобто ніяких емоцій. І так я взяла планшетик, який був зі мною, на той час я була в Вінниці, і народилась перша Джавеліночка. Потім на наступний день - Байрактарчик, Калинка...», - розповідає художниця.

Кожен персонаж із серії “Орнаменти” має своє бойове призначення: Джавеліночка колекціонує ворожі танки, Калинка – це героїня з пісня «Ой у лузі червона калина», бойові качки охороняють озера. Таким чином, кожен має свої завдання і вміння, але прагнення перемоги об’єднує: «Вони мають величезні, такі, нібито трошки сумні очі, але в цих очах можна побачити дух перемоги».

Листівки, постери, чашки і футболки користуються неабияким попитом, говорить Світлана Качуровська. Майстриня продає їх через свій онлайн-магазин у соціальних мережах. Купують їх для себе і для близьких, аби підняти бойовий дух. Тож розлітаються “Орнаменти” по всьому світу.

«Їх замовляють часто люди, які змушені бути виїхати за кордон. Це їм додає наснаги. Листівки мають такий патріотичний зміст з нашими українськими орнаментами, тому вони й називаються «Орнаменти», – пояснює Світлана Качуровська.

Коли створювала “Орнаментів”, навіть не здогадувалась, що вони стануть такими популярними, говорить художниця. Але можливості підтримати сотні українців у цей непростий для країни час жінка радіє: «Зараз дуже важливо підтримати українську армію і частину коштів я перераховую на підтримку і допомогу ЗСУ».

Світлана Качуровська планує продовжувати проєкт “Орнаментики” – створити тканину з відповідними зображеннями та поповнити колекцію новими героями. Зокрема Конотопською Відьмою, що здатна розправлятися з ворогом у особливий спосіб. Така творча рефлексія на тему війни допомогла їй знайти сили усміхатись і рухатись далі, а трохи згодом допоможе українцям подолати ворожу навалу, бо в душі кожного живе відважний і щирий “Орнаментик”.

«Подкаст про Суми»: рефлексія перших місяців повномасштабної війни на Сумщині

Про соціальні мережі, початок повномасштабного вторгнення, деокупацію українських населених пунктів, мовне питання, відмову від російського контенту та багато іншого. На ютуб-каналі «Подкаст про Суми» вперше з часу повномасштабного вторгнення вийшов новий [випуск](#), своєрідна рефлексія на страшні події, що почались 24 лютого 2022 року.

Подкаст про Суми повертається. «За три дні до повномасштабної війни з РФ ми повідомили всім підписникам, що нарешті відновлюємо подкасти. Після такого і страшно заявляти про відновлення знову, але це сталося і ми нарешті з 4-ї спроби зібрались поговорити, бо до цього було важко», – зазначили автори подкасту в описі.

Героями півторагодинного випуску стали Дмитро Тіщенко, співзасновник та керівник онлайн-журналу «ЦУКР» та Фелікс Редька, стендап-комік.

«Я їхав о 7 ранку проти величезної черги, а не з нею. Я просто поїхав, забрав речі в офісі. Люди всі їдуть на зустріч, на виїзд з міста, а я такий їду додому й думаю, чи я точно все правильно роблю...», – ділиться спогадами про ранок 24 лютого Дмитро Тіщенко.

«Воно долітає, якісь моменти я дивлюсь. Але прямо, щоб свідомо взяти й увімкнути відео російського медійного діяча – немає сил взагалі», – зазначає Фелікс Редька, розповідаючи про ставлення до російського контенту.

Наповнений спогадами і роздумами, глибоким гумором і прагненням змінити своє оточення на краще – черговий випуск «Подкасту про Суми» точно заслуговує на увагу. Нагадаємо, на [ютуб-каналі](#) виходять тривалі розмови з відомими сумчанами, людьми, що прагнуть розвитку громади й успішно реалізують свої задуми.